

KAPSAYICI EĞİTİM BAĞLAMINDA “HIÇKIRIK” FİLMİNİN ANALİZİ

ANALYSIS OF THE FILM “HICHKI” IN INCLUSIVE EDUCATION CONTEXT

Nisa Gökden KAYA¹

Öz

Kapsayıcı eğitim, birey içi ve bireyler arası farklılıkları dikkate alarak tüm öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda ilgili destek ve eğitim hizmetlerinden yararlanması yoluyla bir arada öğrenmelerini destekleyen bir yaklaşım olarak tanımlanmaktadır. Bu çerçevede, sadece özel gereksinimi olan öğrenciler değil, toplumdaki tüm kesimlerin kültürel, sosyal ve ekonomik ayırım olmaksızın eğitim hakkı, temel insan haklarından biri olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada, 2018 yılı Hindistan yapımı “Hiçkırık” adlı film içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Filmde kekeme olan bir öğretmenin sosyo-ekonomik yönden dezavantajlı öğrencileri ile yaşadıkları olaylar anlatılmaktadır. Kapsayıcı eğitime ilişkin olarak belirlenen ‘tutumlar’, ‘eşit fırsatlar’ ve ‘öğretim’ temaları altında alt temalar belirlenerek filmde temalara ilişkin örnekler incelenmiştir. Sonuç olarak, filmde bireysel farklılıklara saygı, olumsuz önyargılarla baş etme, engelleri aşmak, güçlü yönleri keşfetme, hedef belirleme ve farklılaştırılmış öğretim konularında örnekler verildiği belirlenmiştir. Bu bağlamda, filmin eğitim amaçlı olarak, eğitim fakültesi öğrencileri ile öğretmenlere izletilmesi önerilebilir. Ayrıca film, kapsayıcı eğitim konusunda toplumsal farkındalığın artırılmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı eğitim, bireysel farklılıklar, dezavantaj

Abstract

Inclusive education is defined as an approach which supports learning together through intra and interindividual education, information retrieval and inter-individual education, knowledge acquisition and differences among individuals. In this context, not only students with special needs, but also all groups within the society without cultural, social and economic discrimination, benefit from inclusive education right as one of the basic human rights. In this study, the 2018 Indian film "Hichki" was analyzed with the content analysis method. In the film, the experiences of a teacher with stuttering disability with her socio-economically disadvantaged are described. Sub-themes were determined under the themes of 'attitudes', 'equal opportunities' and 'teaching' in the categories of inclusive education, and examples of themes from the film were examined. As a result, it was determined that examples of 'Respect for individual differences', 'dealing with negative prejudices', 'overcoming obstacles', 'realizing strengths', 'goal setting' and 'differentiated curricula', existed in the film. In this context, the film is suggested to be watched by the education faculty and teachers for educational purposes. In addition, the film can contribute to social awareness about inclusive education.

Keywords: Inclusive education, individual differences, disadvantage

¹ Dr. Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Çorum, nisakay@gmail.com, Orcid: 0000-0002-6969-371X

GİRİŞ

İnsanlar, fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal özellikleri bakımından birbirinden farklıdır. İnsanlar arasındaki bu bireysel farklılıklar, özellikle eğitim ortamlarında daha çok gün yüzüne çıkmaktadır. Öğretilen bilgiyi öğrenme biçimi, öğrenme hızı, hafızada tutma süresi ve bilgiyi gerçek hayatta kullanabilme becerisi her insanda aynı değildir. Ancak, toplumdaki insanların büyük çoğunluğu bu özellikler bakımından ortalama değerlere sahip olduğu için, genel eğitim sistemi normal gelişim gösteren bireylere göre düzenlenmektedir. Bu bağlamda, normal gelişim gösteren akranlarından önemli düzeyde farklılıklar gösteren bireyler, özel eğitim hizmetlerine gereksinim duymaktadır (Çuhadar, 2013).

Antik Çağdan Sanayi Devrimine kadar batı dünyasında engellilere yönelik olumsuz tutumlar, engellilerin toplumdan dışlanmalarına, aşağılanmalarına ve sömürülmelerine neden olmuştur (Çetin, 2016). Özel gereksinimi olan bireylerin topluma kazandırılması düşüncesi ile özellikle 18. yüzyılda Avrupa’da özel eğitim gereksinimi olan kişiler için yatılı okul ve kurumlar açılmaya başlanmıştır. Ancak ayrıştırılmış bu kurumlarda bu kişilerin toplumla iletişimi çok sınırlı kalmıştır. (Yücesoy-Özkan, Kırkgöz ve Beşdere, 2018). Amerika Birleşik Devletleri’nde 1950’li yıllarda ortaya çıkan ırkçılığa karşı insan hakları hareketleri ile tüm insanların eğitim hakları bağlamında, özel gereksinimli öğrencilerin eğitimi de önem kazanmıştır (Baykoç-Dönmez ve Şahin, 2011).

Sosyal dışlanma kavramı, ilk olarak Lenoir’ın yazdığı 1974 yılında yayımlanan “Dışlanmışlar: Her on Fransız’dan biri” adlı kitapta kullanılmış ve engelliler, suçlular, bakıma muhtaçlar, yaşlılar, yalnız ebeveynler, problemlili aileler ve marjinal grupların sosyal dışlanmaya maruz kaldığını belirtilmiştir (Bölükbaşı, 2008). Toplumdaki dezavantajlı bireylerden engellilerin haklarına yönelik köklü değişimler ise ancak 20. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşmiştir (Çetin, 2017). İnsan hakları konusundaki yasal düzenlemeler ile dezavantajlı bireylerin sosyal dışlanmasının önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Günümüzde ise, eğitimin temel insan haklarından biri olarak görülmesi ve toplumdaki özel gereksinimi olan bireylerin yanı sıra, kültürel, sosyal ve ekonomik özellikleri bakımından dezavantajlı grupların da eğitim olanaklarından eşit derecede faydalanması fikri ön plana çıkmıştır. Kapsayıcı eğitim, tüm öğrencilerin birey içi ve bireyler arası farklılıklarına bağlı olarak farklı gereksinimlerini karşılayarak birlikte eğitim almalarını amaçlayan bir yaklaşım olarak tanımlanabilir (Rakap, 2018). Başka bir deyişle, kapsayıcı eğitim, insan merkezli yaklaşımla tüm öğrencilerin farklılıklarının ve özelliklerinin eğitim öğretim faaliyetlerine dâhil edilmesini sağlayarak, ayrımcılığı ortadan kaldırmayı ve farklılıklarıyla birlikte değerli bir birey olarak görülmesini sağlamaktır.

Kapsayıcı eğitimin yasal dayanaklarının oluşmasında uluslararası kuruluşların politikaları etkili olmuştur. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) 1990’lı yıllardan itibaren kapsayıcı eğitim çerçevesinde, herkes için eğitim anlayışını hedeflemektedir. 1994 yılında UNESCO tarafından yayımlanan Salamanca Bildirisi ile tüm hükümetleri kapsayıcı eğitim politikalarını uygulamaya davet etmiştir (Çelik, 2017). Türkiye de Salamanca Bildirisindeki çağrıya cevap vererek Millî Eğitim Bakanlığının tüm faaliyetlerinde “herkes için eğitim” ilkesinin benimsendiğini belirtilmiştir (Güneş, Aktaş, Konuk ve Şahsuvaroğlu, 2013).

Kapsayıcı eğitimin amacına ulaşmasında yasalar kadar toplumdaki tüm kesimlerin bireysel farklılıkları bir dışlama nedeni olarak değil, bir zenginlik olarak görüp farklılıklara saygıyı benimsemeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, kapsayıcı eğitim için, geçmişten gelen önyargılar ve bunlara bağlı olarak olumsuz tutumların engellenmesi gerekmektedir. Ancak günümüzde de engelli bireyler eğitim, istihdam ve ekonomik alanlarda sosyal dışlanma ile karşılaşmaktadır (Ergüden, 2008). Polat ve Akcan (2017) bütün okulların eşitliği vurgulayan,

farklılıkları destekleyen, tüm öğrencilerin kültürel özelliklerini yansıtan öğretim strateji ve materyalleri kullanmalarının, öğrencilerde gelişme ihtimali olan önyargıların ve varsayımların önlenmesi için önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda, toplumun her kesiminde farkındalık kazandıracak etkinlikler ve öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimlerin planlanması faydalı olabilir. Kuşkusuz kapsayıcı eğitimin felsefesinin anlaşılıp benimsenmesinde en önemli rol öğretmenlere düşmektedir. Rakap (2018) kapsayıcı eğitimin başarısını etkileyen faktörlerden ilkinin okul çalışanlarının kabul edici ve destekleyici tutumu benimsemesi olduğunu belirtmektedir. Ancak öğretmenlerin de bu konuda bilgi düzeylerinin düşük olduğuna ilişkin araştırma sonuçları mevcuttur (Abbas, Zafar ve Naz, 2016; Horzum ve İzci, 2018). Ayrıca İra ve Gör (2018) tarafından eğitim fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının, kapsayıcı eğitim konusunda görüşlerinin incelendiği araştırma sonuçlarına göre, ülkemizde kapsayıcı eğitim açısından eksiklerin olduğu görülmektedir. Kapsayıcı eğitim konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi, uygulamada karşılaşılan sorunların çözümü için ilk adım niteliğindedir. Bu bilgi eksikliğin giderilmesinde eğitim temalı filmler kullanılabilir.

Eğitimde filmlerden yararlanmanın etkili olduğunu gösteren birçok araştırma sonucu bulunmaktadır. Yakar (2013) Amerika’da ve Avrupa’da sinema filmlerinin eğitim-öğretim amaçlı, işlevsel olarak özellikle II. Dünya Savaşı’ndan sonra yaygın ve etkili biçimde kullanıldığını belirtmektedir. Fennell (2013) öğretmen eğitiminde filmlerin kullanılmasının öğretmenleri gerçek hayat koşullarına hazırlama fırsatı sunduğunu belirtmektedir. Hem görsel hem işitsel olarak bilgi sunması bakımından sinema filmleri eğitim açısından önemli ve etkin bir unsur olarak değerlendirilebilir (Birkök, 2008). Bu görüşü destekler şekilde Kontaş (2016) tarafından yapılan deneysel çalışmanın sonuçları, eğitim temalı filmleri izlemenin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve işsel motivasyonlarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Öğretmen adaylarının eğitim konulu filmlerle ilgili metaforik algılarının incelendiği bir nitel çalışmada da öğretmen adaylarının sınıf yönetimi derslerinde kullanılan eğitim konulu filmlerle ilgili olumlu algıya sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır (Tofur, 2018). Stokes (2002), görsel bileşenlerle zenginleştirilmiş öğretimin etkisi ile ilgili çalışma yapmış ve eğitim-öğretimde görsel malzeme kullanımının başarıyı olumlu yönde etkilediğini belirlemiştir. Nadir (2013) teorik bilgilerin uygulama ile yan yana getirilerek somutlaştırılması açısından filmlerin zengin bir kaynak olduğunu belirtmektedir. Öğretmen adaylarına eğitim temalı bir film izletilmesinin ardından filmin mesleki ve kişisel gelişimlerine katkısını araştıran çalışmanın sonuçları, filmin bireysel farklılıklara saygı ve uygun öğretim stratejileri açılarından faydalı olduğunu göstermektedir (Sıvacı, 2018). Tüm bu araştırma sonuçları, öğrenme-öğretme sürecinin görsel-işitsel yöntemlerle zenginleştirilmesinin öğrencileri ezberci öğretimden kurtararak başarılarını arttırdığını ortaya koymaktadır. Eğitim içerikli filmler de hem öğretmen eğitiminde (McCormick, 2007), hem de geniş kitlelere ulaşmada (Whiteman, 2009; Yurdigül, 2014) etkili olarak kullanılabilir materyallerdir.

Kapsayıcı eğitimin amacına ulaşabilmesi başta öğretmenler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin bireysel farklılıklara saygı duyarak kabul edici bir yaklaşım sergilemesi ile mümkün olabilir. Toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla, eğitim ortamlarındaki başta öğretmenler olmak üzere tüm paydaşların bilinçlendirilmesi gerekmektedir (Demirel Kaya, 2019). Bu amaç doğrultusunda, hem öğretmenlere konu ile ilgili bilgi vermek hem de geniş kitlelere olumlu bakış açısı kazandırmak için filmlerden yararlanılabilir. Bu araştırma, 2018 yılı Hindistan yapımı ‘Hıçkırık’ adlı filmi kapsayıcı eğitim bağlamda incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma sonucunda, filmin gerek öğretmenlerin gerekse toplumun kapsayıcı eğitim konusunda bilinçlenmesi amacıyla kullanılabilir olup olmadığı belirlenmeye çalışılmaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma desenine dayalı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu analiz türünde amaç; birbirine benzeyen verileri belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirerek yorumlamak, sonuç olarak betimsel ve gerçekçi bir resim ortaya koymaktır (Özdemir, 2010; Yıldırım ve Şimşek, 2013). “Hıçkırık” filmi, kapsayıcı eğitim çerçevesinde incelenmiştir. Bu çalışma herhangi bir canlı üzerinde gerçekleştirilmediği için etik kurul onayı alınmasını gerektirmemektedir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Nitel araştırma deseninde, veri toplama araçları olarak gözlem, mülakat, dokümanlar ve görsel işitsel materyaller kullanılmaktadır (Creswell, 2015). Bu çalışmanın verileri ‘Hıçkırık’ adlı filmde elde edilerek içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Analiz sürecinde kullanılmak üzere, kapsayıcı eğitime ilişkin temalar ve alt temalar belirlenmiştir. Sonra bu içeriğe uygun örnekleri yazmak üzere bir içerik analizi formu oluşturulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmaların geçerlik, nicel araştırmalardan farklı olarak, geçerlik; iç geçerlik, genellenebilirlik (dış geçerlik) ve ilişki geçerliği şeklinde üç boyutta incelenmektedir (Yağar ve Dökme, 2018). İç geçerlik, bulguların kendi içinde tutarlı ve anlamlı olmasıdır. Bu araştırmada, iç geçerliği sağlamak için, Yıldırım ve Şimşek (2013) tarafından önerilen yöntemlerden meslektaş teyidi kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından kapsayıcı eğitimle ilgili eğitim almış ve filmi izleyen meslektaşlarından araştırmacının tüm aşamalarında görüş alınmıştır.

Verilerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla, ham veriler araştırmacı ve kapsayıcı eğitim ile ilgili hizmet içi eğitim almış bir rehber öğretmen /psikolojik danışman tarafından farklı zamanlarda analiz edilmiştir. Verilerin kodlanması aşamasında kodlar belirlenmiştir. Elde edilen veriler ayrı ayrı kodlanmış, kodlamalar karşılaştırarak kodlayıcılar arası güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirlik hesaplanırken; Miles ve Huberman’ın (2015) formülü olan

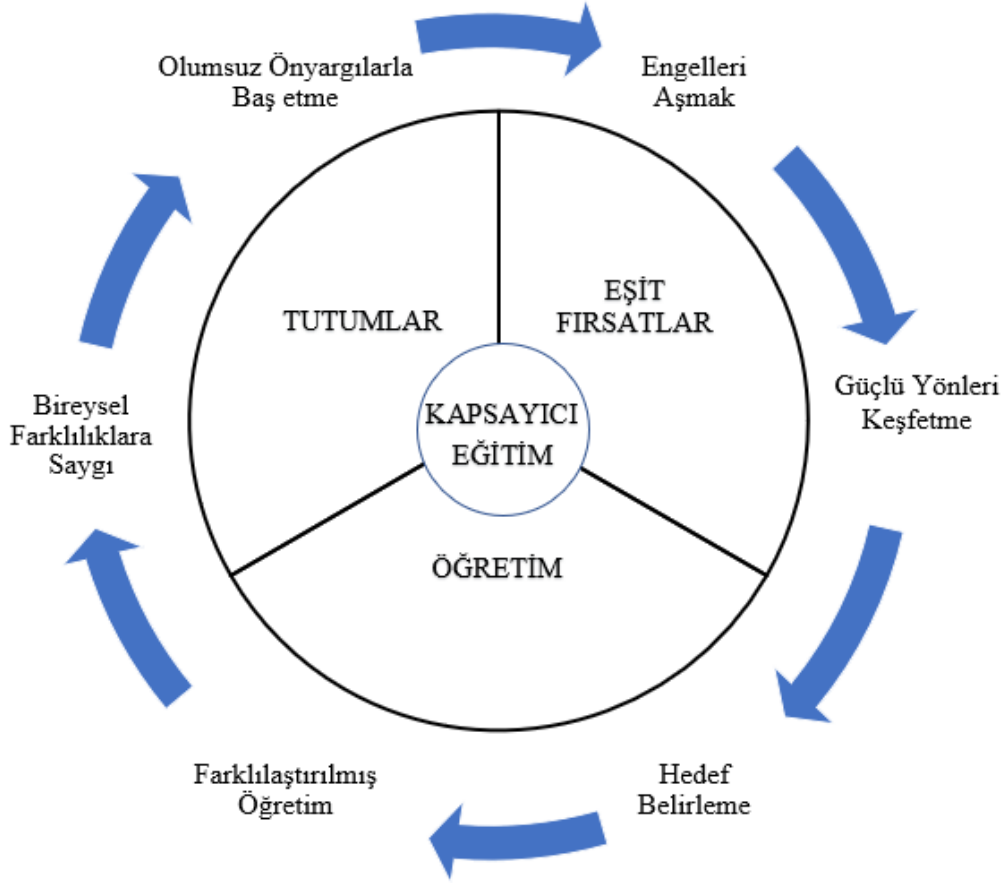
Görüş Birliği

$$\frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100 = \text{Gözlemciler Arası Güvenirlik Katsayısı}$$

kullanılmıştır. İki kodlayıcı tarafından ayrı ayrı yapılan kodlama sonucunda, 10 içerikten 9 tanesi hakkında görüş birliği oluşmuştur. Yapılan hesaplamanın sonucunda, kodlayıcılar arası güvenilirlik %90 bulunmuş ve kodlama güvenilir kabul edilmiştir. Görüş ayrılığı olan içerik de tartışılarak görüş birliğine varılmıştır.

Kapsayıcı Eğitimle İlgili Temalar ve Alt Temalar

Kapsayıcı eğitimle ilgili olarak “Tutumlar”, “Eşit Fırsatlar” ve “Öğretim” olmak üzere üç tema belirlenmiştir. Ayrıca “Tutumlar” temasının altında, “Bireysel Farklılıklara Saygı” ve “Olumsuz Önyargılarla Baş etme”; “Eşit Fırsatlar” temasının altında “Engelleri Aşmak” ve “Güçlü Yönleri Keşfetme”; “Öğretim” teması altında ise “Hedef Belirleme” ve “Farklılaştırılmış Öğretim” alt temaları belirlenmiştir. Belirlenen tema ve alt temalar aşağıdaki Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Kapsayıcı Eğitimle İlgili Temalar ve Alt Temalar

BULGULAR

“Hıçkırık” Filmi

Gerçek bir hayat hikayesine dayanan dram türündeki Hıçkırık filmi 2018 yılı Hindistan yapımıdır. Filmin senaryosu Brad Cohen’in otobiyografik romanından 2008 yılında sinemaya uyarlanan “Sınıfın Önünde” adlı filme dayanmaktadır (Qi, 2019). Film, Naina Mathur adlı bir öğretmenin Turet (Tourette) sendromundan dolayı yaşadığı sıkıntılar ile görev yaptığı okuldaki sosyo-ekonomik olarak dezavantajlı öğrencilerinin başarılı olmaları için yaptığı çalışmaları konu almaktadır.

Filmin kahramanı Naina Mathur, kısa aralıklarla meydana gelen istemsiz, hızlı, ani bedensel tikler ve ses tiklerinin oluşturduğu nörolojik veya “nörokimyasal” kalıtsal bir rahatsızlık olan Turet sendromundan dolayı sürekli tikanıklık ve kekemelik yaşamaktadır. Naina, “vaa, vaa, vaa!.. çaa, çaa, çaa!” gibi istem dışı sesler çıkarmakta, elinin üstü ile çene altına istemsizce sürmektedir. Bu tikleri çevresinde dikkat çekmekte, diğer öğrenciler tarafından alay konusu olurken, öğretmenler tarafından da dışlanmaktadır. Bu yüzden birçok okul değiştirmiş ve çevresi tarafından anlaşılmamıştır. Hatta babası da onun sürekli yinelenen tiklerinden dolayı, toplum içinde ondan utanmış ve ailesini terk etmiştir. Annesi ise Naina’yı olduğu gibi kabul edip desteklemiştir.

Karşılaştığı tüm zorluklara karşın, iki lisans ve fen alanında yüksek lisans yaparak başarılı bir şekilde üniversiteden mezun olan Naina’nın ideali öğretmen olmaktır, hatta

öğretmen olmak için doğduğuna inanmaktadır. Beş yıl boyunca öğretmen olmak için çeşitli okullara başvurur, ancak başvurduğu 18 okulda kendisine hastalığının öğretmenlik yapmasına engel olacağı söylenir. Yılmadan iş aramaya devam eder ve en sonunda kendi mezun olduğu okul olan St.Nother's Lisesinde öğretmen olarak işe kabul edilir. Ancak çoğunlukla elit aile çocuklarının kabul edildiği bu liseye, o yıl bölgede var olan bir okulun yıkılması ile gecekondu mahallesinde sosyo-ekonomik yönden dezavantajlı öğrenciler de alınır ve onlar için ayrı bir sınıf oluşturulur. Aslında Naina'nın işe kabul edilmesinin altında yatan neden de okul idaresi tarafından istenmeyen ve başarısız olup sene sonunda okuldan atılacakları öngörülen 9-F sınıfında hiçbir öğretmenin derse girmek istememesidir.

Yoğun davranış sorunları ve düşük başarıları nedeniyle dışlanmış olan 14 öğrenciden oluşan bu sınıfta Naina, önceleri öğrencilerin olumsuz tavırlarıyla karşılaşsa da zaman içinde öğrencilerine duyduğu sevgi ve güven karşılık bulur. Öğrencilerine okulu ve çalışmayı sevdirmeye, motive etmeye çalışarak öğrencilerinin hem kendileri hem de okul idaresi tarafından önyargı ile yapılandırılan "kötü öğrenci" imajını yıkmaya çalışır. Özellikle okulun en başarılı sınıfı olan 9-A'nın öğretmeni olan ve film boyunca, dezavantajlı gruplara yönelik dışlayıcı tutumların tam bir örneğini gösteren Bay Wadia'nın alaycı, eleştirel ve olumsuz tepkilerine karşın Naina, bıkmadan, kendine özgü yöntemleri kullanarak mesleğinde başarıya ulaşır. Sene sonunda yapılan sınavda 9-F sınıfı öğrencileri, okul idaresi ve öğretmenlerinin beklentilerinin tersine başarılı olurlar.

Filmde vurgulanan bir başka önemli nokta da Bay Wadia'nın olumsuz tutumlarının öğretmeni olduğu 9-A sınıfı öğrencileri tarafından da benimsenmesidir. Üst sosyo-ekonomik düzeydeki bu öğrenciler, alt sosyo-ekonomik düzeyde oldukları için 9-F sınıfının öğrencilerine olumsuz tutum göstermektedir. Ancak sene sonunda yapılan sınavda Naina'nın sınıfındaki tüm öğrencilerin başarılı olması ile Bay Wadia ve öğrencileri yanlış inanışlarını değiştirmek zorunda kalır. Filmin en sonunda, Naina'nın 20 yıl sonra St.Nother's Lisesinden okul müdürü olarak emekli olduğu görülmektedir. Yeni öğrencileri ile birlikte eski öğrencileri de ona okuldan ayrılırken sevgiyle veda ederler.

1.Tema: Tutumlar

Alt Temalar:

1.Bireysel Farklılıklara Saygı

İçerik 1: Naina, kendi mezun olduğu okula öğretmen olarak başvurduğunda, müdür böyle bir durumu olmasına rağmen neden öğretmen olmak istediğini sorar. Naina da Turet sendromu nedeniyle 12 okuldan atıldıktan sonra 22 yıl önce, bu okula geldiğini söyler. Öğretmen olmasının sebebinin de o zamanki okul müdürü Bay Khan'ın hayatının en büyük dersini vermiş olması şeklinde açıklar. Okulun salonunda yapılan bir tiyatro gösterisi sırasında seyirciler arasında oturan Naina, Turet sendromu nedeniyle sesler çıkartmıştır. Tiyatro oyunu bitiminde sahneye çıkan okul müdürü Bay Khan, tuhaf sesler çıkardığı için Naina'yı sahneye çağırır ve ona bunun nedenini sorar. Turet sendromunu açıklayan Naina, diğer öğrencilerin onunla alay ettiğini, öğretmenlerin de sınıftan attıklarını söyler. Bay Khan "Senin için ne yapabiliriz? Sana nasıl yardım edebiliriz?" diye sorar. Naina, "Sadece bana diğer öğrencilere davrandığınız gibi davranın lütfen." der. Bunun üzerine Bay Khan "Bugün sen bize çok önemli bir şey öğrettin" diyerek okulun adına herkesin ona diğer öğrencilere davrandığı gibi davranacaklarına söz verir. Naina için Bay Khan ilham kaynağı olmuş ve bu nedenle öğretmen olmaya karar vermiştir. Bay Khan'ın bu davranışı, bireysel farklılıklara saygı duymanın önemini vurgulayan bir örnektir.

İçerik 2: Filmde bireysel farklılıkları kabul edip saygı gösterme konusunda iki farklı örnek de Naina'nın annesi ve babasıdır. Annesi Naina'nın özel durumunu kabullenmiş ve

belli ki onun bu tutumu Naina'nın da bu durumu kabullenerek kendisi ile barışık olarak hayatına devam etmesini sağlamıştır. Ancak babası, Naina'nın bu durumundan, özellikle toplum içinde insanların garip bakışlarından rahatsız olmakta, utanmakta ve durumu kabullenememektedir. Bu nedenle, henüz Naina küçükken annesi ile babası boşanmış ve babası onları terk etmiştir. Yıllar sonra babası ile Naina arasında bir konuşma geçmektedir. Babası Naina'ya, bir baba için dünyada en önemli şeyin çocuğunun karşısına çıkan sorunları çözmek olduğunu ve bir baba olarak kızının Turet sendromunu çözemediği için kendini kötü hissettiğini ve bu nedenle gittiğini anlatır. Naina ise ona şöyle karşılık verir: “Bu çözülebilecek bir şey değil, baba. Ben böyleyim işte ve her zaman da böyle biri olacağım.” Bu iki örnek hem eğitim ortamında hem de aile ortamında bireysel farklılıkları kabul edip saygı göstermenin önemini anlatmaktadır.

2. Olumsuz Önyargılarla Baş Etme

İçerik 3: Filmimde dezavantajlı gruplara yönelik olumsuz tutumlara örnekler yer almaktadır. Bireylerin güçlü yönleri yani yapabildiklerinden çok, engelleri yani yapamadıklarına odaklanılarak olumsuz önyargılarla yaklaşılmasına dikkat çekilmektedir. Örneğin filmin başında, Naina, başvuru yaptığı okulların birinde görüşme sırasında çıkardığı seslerden dolayı, Turet sendromu olduğunu söyler. Görüşmeyi yapan okul yöneticileri bu sendrom hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını belirtince, Naina onlara Turet sendromu ile ilgili açıklamalar yapar. Görüşmenin bitiminde yöneticilerden biri “Bu durumda öğretmenlik işi bulmanız zor olabilir. Belki başka bir meslek deneyebilirsiniz.” şeklinde bir tavsiyede bulununca Naina “Bugünden önce Turet sendromu ile ilgili herhangi bir şey biliyor muydunuz acaba?” diye sorar. “Hayır” cevabını alınca da Naina “Artık biliyorsunuz. Eğer okul müdürüne ve yönetim kuruluna bir şey öğretebilirdiysem öğrencilerle de başa çıkabilirim.” şeklinde yapabileceklerini ifade eder.

İçerik 4: Naina, St.Noether's Lisesinde iş görüşmesi sırasında da Bay Wadia “Bu durumda öğrencilerinizi idare edebilecek misiniz? Konuşma bozukluğu olan bir öğretmen görmemiştiniz.” şeklinde olumsuz önyargılarını dile getirir. Naina ise “Turet sadece konuşmamı etkiliyor, zekamı değil.” cevabı ile bu olumsuz önyargıların doğru olmadığını ifade eder.

İçerik 5: Dezavantajlı gruplara yönelik önyargılara bir başka örnek de 9-F sınıfının öğretmenleri Naina geldiğinde patlayarak çevreye saçılması için, dersten önce çöp kovasının içine patlayıcı kimyasallar ve üzerine pinpon topları koymaları sonrası yaşananlardır. Patlama ile sınıfın camları kırılırken okulda bir gürültü duyulur. Bu olay sonrasında 9-F sınıfının öğrencileri ile öğretmenleri Naina okul müdürünün odasına çağırılır. 9-A'nın öğretmeni Bay Wadia Naina'ya “Onlar buraya ait değil. Onlar yüzünden sıkıntı çektiğiniz için üzgünüm. Müdür bey de okuldan uzaklaştırılmaları gerektiğini düşünüyor.” şeklinde sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı olmalarından dolayı bu öğrencileri dışlamaya yönelik tutumunu ifade eder. Naina ise bu durumu “Yaptıkları planlama, öngörü ve zekâ gerektiren bir şey. Ben inanıyorum ki belki de bu enerjiyi doğru yönlendirebilirsek, bir gün okulumuzun gururu olabilirler.” sözleriyle öğrencilerine sahip çıkarak, onlarda var olan olumlu özellikleri dile getirmektedir. Bunun üzerine öğretmenin tekrar “Onlar buraya ait değil” şeklindeki tepkisine ise “Belki de buraya ait olmaları için hiç çabalamamışsınızdır.” sözleriyle önyargılı yaklaşımlarını eleştirmektedir.

2.Tema: Eşit Fırsatlar

Alt Temalar:

1. Engelleri Aşmak

İçerik 6: Naina'nın sınıfındaki öğrenciler, çalışsalar bile 9-A sınıf gibi başarılı olamayacaklarını düşünmektedirler. Naina, kendi sınıfındaki öğrencilerin de başarılı olup okul yönetimi tarafından verilen başarı rozeti alabileceğini söyler. Onlara "Sadece eşit fırsatlara ihtiyacınız var." der. Bunun üzerine bir öğrenci "Hangi eşit fırsatlardan söz ediyorsunuz? Eminim 9-A'dakilerin her işlerini yapan hizmetçileri vardır." der. Başka bir öğrenci "Oysa biz su alabilmek için bile 50 metrelik bir kuyrukta beklemek zorundayız." Bir diğeri de "Bu okul da öğretmenleri de bizim o rozetleri almamıza izin vermezler." der ve tüm sınıf bu sözleri onaylar. Bu konuşmalara göre, Naina, eğitimde fırsat eşitliğine ve bu bağlamda kapsayıcı eğitime inansa da hem kendi öğrencileri hem de okuldaki diğer öğretmen ve öğrenciler önyargıları nedeniyle buna inanmamaktadır. Kendinden emin olan Naina ise bu olayın ardından okul müdürüne giderek kendi sınıfının da başarı rozetine aday olduğunu söyler. Öğrenci konseyi başkanı olarak bu işlerden sorumlu olan Bay Wadia'nın alaycı tavırlarla rozeti kazanmalarına ihtimal vermemesine aldırmadan, ona fazladan rozet hazırlamasını söyler. Sene sonunda öğrencileri başarı rozetlerini alır ve Ulusal Bilim Fuarına 9-F sınıftan da öğrencilerin hazırlanmasına katkı sağladığı proje katılır. Naina, "Müfredattaki denklemler aynı kaldı, ama öğrenciler arasındaki denklemler değişti. Hatta onlara yenileri de eklendi. Benim gibi herkes kendi Turet sendromu ile dost oldu." diyerek inandığı gibi, engelleri aşarak başarıya ulaşmanın mümkün olduğunu kanıtlamış olur.

İçerik 7: Bu alt temaya bir başka örnek de Bay Wadia ile Naina arasındaki diyalogtur. Bay Wadia, Naina'ya "9-F'dekiler öğrenci olmaya uygun değil" der. Naina, kendini beğenmiş ve önyargılı bu öğretmene şu söz ile karşılık verir: "Biliyor musunuz Bay Wadia, bence kötü öğrenci yoktur, sadece kötü öğretmenler vardır. 9-F ile olanlar onlarla benim aramda. Ben hala onların öğretmeniyim, onlar da benim öğrencim." Böylece Naina, öğrencilerine sahip çıkarak, bir öğretmenin tutumunun dezavantajlı öğrencileri dışlamak değil, onları kabul edip engelleri aşmalarını sağlamak olması gerektiğini gösterir.

2. Güçlü Yönleri Keşfetme

İçerik 8: Naina, okul dışında çalışmak zorunda olan öğrencilerinin aslında çalıştıkları alanda uzmanlaştıklarını fark etmiştir. Örneğin, öğrencilerinden Ravinder okul dışında iskambil kağıtları ile oyun ve bahis oynamaktadır. Çoğu insanın hesap makinası kullanmadan yapmakta zorlandığı matematik işlemlerini akıldan ve hızlı bir şekilde yapan Ravinder'in özel bir matematik yeteneği olduğuna ve bu özel yeteneğini akıllıca kullanması gerektiğine dikkat çeker. "Belki ülkenin en büyük yatırım bankacılarından biri olursun." diyerek onun güçlü yönlerini vurgular. Ancak bunun için ders çalışması gerektiğini de ekler. Bunun üzerine "Onun bir yeteneği var ama benim yok." diyen ve okul dışında araba tamiri yapan öğrencisine "Bir araba neden dördüncü viteste ikinci vitestekinden daha hızlı gider? diye sorar. "Dördüncü vitesteyken sürtünme daha az olduğundan tekerlekler daha hızlı döner." cevabını alınca "İşte bu fizik." diyerek onun da güçlü yönleri olduğunu belirtir. Ayrıca bamyaya yemeği yapan kız öğrencisine bamyaya tuzun başta mı sonda mı atılacağını sorar. Öğrenci, tuzun başta atılmayacağını, atılırsa suyunu salacağını söyleyince, bunun kimya olduğunu belirtir. Ardından "Ama hepinizin usta olduğu bir şey daha var. Her konuda suçu şartlarınıza atmak." dedikten sonra öğrencilerinden defterlerinin arka sayfasına kendilerinde en çok nefret ettikleri şeyleri, en büyük korkularını tek tek yazmalarını ister. Daha sonra "Korkularınızla dolu sayfalar sizin hayat hikayeniz, onu bir defterin arkasına hapsettiniz." der. Elindeki kâğıdı katlayarak uçak yapar ve "Ama bu korkularınızı kabullenirsiniz, onlar da sizi uçuracak bir

rüzgâra dönüşür.” der. Tüm öğrenciler korkularını yazdıkları kağıtları katlayarak uçak yapar. Naina, “Bugünden itibaren korkularınız sizin gücünüz olacak, zayıflığınız değil. Gitmelerine izin verin ki siz de onlarla uçabilirsiniz” dedikten sonra hepsi kâğıt uçaklarını okulun bahçesine doğru atar.

3.Tema: Öğretim

Alt Temalar:

1. Hedef Belirleme

İçerik 9: Naina, eline büyük bir tebeşir alıp tahtaya uzun iki çizgi çeker. Çizerken kulakları tırmalayıp rahatsız eden bir ses çıkar. Bunun üzerine Naina, sınıfa dönüp “Kulağınızı rahatsız etti, değil mi? Bu okulda öğrenciyken bu sesi çok duymuştum. 17 yıl sonra yine burada duyuyorum hem tebeşirden hem de sizlerden. Okulda sürekli yaptığınız şey bu değil mi? Herkesi rahatsız eden sesler çıkarmak. Neyi kanıtlamaya çalışıyorsunuz siz? Hiç kimsenin direncinizi kıramayacağını mı? Belki sizi çok şaşırtacak ama burada hiç kimsenin niyeti size boyun eğdirmek değil. Biz sadece size bir şeyler öğretebilmek istiyoruz. Tebeşirin en harika yanı ne biliyor musunuz? Ucundan küçük bir parça koparırsanız, artık cızırdamaz oluyor. Küçük bir parçayla, küçük bir değişiklik. İşte fark burada. Neden ve neden olmasının arasındaki fark bu. Bitirme sınavlarına dört ay kaldı. Şimdi hepinizin karar vermesi gerekiyor. Bu küçük değişikliği yapmak istiyor musunuz? Yoksa cızırdamaya devam mı edeceksiniz?” şeklinde değişerek gelişebileceklerini öğrencilerine metaforlarla açıklar.

2. Farklılaştırılmış Öğretim

İçerik 10: Naina, öğrencilerine okul bahçesinde, yumurta atarak parabolü, basketbol topu ile potansiyel ve kinetik enerjiyi, yer çekimi ve ısıyı anlatır. Farklı ve sıra dışı öğretim yöntemleriyle öğrencilerinin eğlenerek öğrenmesini sağlar. Naina'nın farklılaştırılmış öğretim yöntemlerini gören Bay Wadia ise, Derse yumurtalarla başlayıp oradan prabole ve sonra fizik yasalarına geçmesini “Yaptığımız fizik dersi miydi? Matematik miydi? Yoksa yemek dersi mi?” şeklinde alaycı bir tavırla Naina'nın kendine özgü öğretim yöntemlerini eleştirir. Öğrencilerinin sene sonundaki sınavlarda başarılı olmaları da Naina'nın öğrencilerinin özelliklerine dikkate alarak seçmiş olduğu öğretim yöntemlerinin işe yaradığını göstermektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

İnsanlar bedensel, psikolojik ve sosyolojik olarak birbirinden farklıdır. Bu farklılıklar kişilerin toplumsal kabullerinde önemli rol oynar. Özellikle eski zamanlarda ortalamadan önemli derecede farklı olan insanlar, toplumdan dışlanmışlar ve kötü muamele görmüşlerdir (Çetin, 2016). Ancak günümüzde insan hakları bilincinin gelişmesiyle bu farklılıkların kabul edilip saygı ile karşılanması gerektiği düşüncesi hâkim olmuştur. Bu bağlamda kapsayıcı eğitim yaklaşımı, özel gereksinimi olan öğrencilerin yanı sıra, sosyo-ekonomik, kültürel ve etnik açıdan dezavantajlı olan öğrencilerin de gereksinimlerini karşılayarak bir arada eğitim almaları temeline dayanmaktadır. Ancak günümüzde, yasal düzenlemelerle eşit eğitim haklarına sahip olmalarına karşın toplumdaki dezavantajlı kesimlerin sosyal dışlama ile karşılaştıkları görülmektedir. Uzunaslan ve Tek (2019) sosyo-ekonomik faktörler, tutumlar, eğitim programı ve öğrenme ortamı gibi etkenlerin kapsayıcı eğitimin önündeki engeller olduğunu belirtmektedir. Eğitim alanında yapılan çalışmalarla bu engelleri ortadan kaldırmak için yapılması gereken uygulamalar üzerinde durulması gerekmektedir.

Birey içi ve bireyler arası farklılıkları dikkate alarak tüm öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda ilgili destek ve eğitim hizmetlerinden yararlanması olarak tanımlanan

kapsayıcı eğitim, dünyada ve Türkiye’de kabul görüp uygulanmaktadır. Ancak toplumda geçmişten gelen bazı önyargılar ve olumsuz tutumlar ile bilgi eksiklikleri kapsayıcı eğitimin hedefine tam olarak ulaşmasını zorlaştıran etmenlerdir. Toplumun tüm kesimlerinde bireysel farklılıkların zenginlik olarak görülmesinin önemi ve eğitimde farklılıklara saygı konusu, kapsayıcı eğitim açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda kapsayıcı eğitim konusunda toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla, eğitim ortamlarındaki başta öğretmenler olmak üzere tüm paydaşların bilinçlendirilmesi gerekmektedir (Demirel Kaya, 2019).

Rakap’a göre (2018) kapsayıcı eğitimin başarısını etkileyen faktörlerin başında okul çalışanlarının kabul edici ve destekleyici tutum içinde olması gelmektedir. Ayrıca, ebeveynlerin ve öğretmenlerin tutum ve yaklaşımları hem dezavantajlı çocukların hem de diğer öğrencilerin kapsayıcı eğitime yönelik tutumlarını etkilemektedir. Bu bağlamda, kapsayıcı eğitim konusunda, başta öğretmenler ve ebeveynler olmak üzere eğitimin tüm paydaşlarının bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla, geniş kitlelere uygun sinema filmleri aracılığıyla ulaşmak etkili bir yol olabilir.

Turet sendromlu bir öğretmen olan Brad Cohen’ın hayat hikayesine dayanan “Hıçkırık” adlı film, kapsayıcı eğitim bağlamında analiz edildiğinde, toplumun bazı kesimlerinde, dezavantajlı gruplara yönelik önyargılara bağlı olarak görülen olumsuz tutumların değişmesinin önemi ön plana çıkmaktadır. Dezavantajlı grupların toplumsal kabulü, bireysel farklılıklara saygı ve bu çerçevede eğitimde eşit fırsatlar sunulmasının ön koşulu, toplumun her kesiminde bu bilincin yaygınlaşmasıdır. Filmde örnekleri görüldüğü gibi, dezavantajlı öğrencilerin eğitimi konusunda, ebeveynler ve öğretmenler kritik rol oynamaktadır.

Bu araştırma bulgularına dayanarak, ‘Hıçkırık’ adlı filmin kapsayıcı eğitimin felsefesini, uygulandığı ve olumlu sonuçlarını ifade eden görsel bir materyal olduğu söylenebilir. Yakar (2013) Amerika’da ve Avrupa’da sinema filmlerinin eğitim-öğretim amaçlı işlevsel olarak yaygın ve etkili biçimde kullanıldığını ve ülkemizde de kullanılabileceğini belirtmektedir. Karmaşık bilgilerin aktarılmasında, sinema filmlerinin yazılı metinlere göre daha kolay anlaşılır olması ve davranış modellerini de görsel olarak aktarabilmesi nedeniyle eğitimde bir araç olarak kullanılmaktadır (Birkök, 2008). Benzer şekilde, Nadir (2013) hayattan örnekleri teorik olarak okumak ile görmek arasındaki ciddi farkı vurgulayarak, bir eğitim aracı olarak filmlerden yararlanmanın gerçek hayatı sınıf ortamına getirme işlevini yerine getireceğini belirtmektedir. Ayrıca Pautz (2015) gerçek hayatı yansıtan filmlerin insanları etkileme kapasitesine sahip olduğunu belirtmektedir. Gerek geniş kitlelere ulaşmada gerekse öğretmenlerin olumlu tutum geliştirmesinde eğitim konulu filmler etkili olarak kullanılabilir (McCormick, 2007; Whiteman, 2009; Yurdigül, 2014). Bu bağlamda, bu filmin geniş kitlelere ulaşmasının toplumsal farkındalık yaratmasının yanı sıra, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hem öğretmen adaylarına hem de öğretmenlere seminer döneminde önerilen filmler arasına alınması faydalı olabilir.

KAYNAKÇA

- Abbas, F., Zafar, A., & Naz, T. (2016). Footstep towards inclusive education. *Journal of Education and Practice*, 7(10), 48-52.
- Baykoç-Dönmez, N., ve Şahin, S. (2011). Özel eğitimin tarihi gelişimi. N. Baykoç (Ed.). *Özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitim* içinde (ss. 29-50). Ankara: Eğiten Kitap.
- Birkök, M. C. (2008). Bir toplumsallaştırma aracı olarak eğitimde alternatif medya kullanımı: Sinema filmleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 5 (2), 1-12.

- Bölükbaşı, B. (2008). *Türkiye’de Sosyal Dışlanma ve Yosulluk*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Creswell, J., W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri*. (M. Bütün, S. B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çelik, R. (2017). Adalet, Kapsayıcılık ve Eğitimde Hakkaniyetli Fırsat Eşitliği. *Fe Dergi* 9(2), 17-29.
- Çetin, B. I. (2016). Antik Çağ’dan Sanayi Devrimi’ne Batı Dünyasında Engellilik Tarihi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (36), 167-184. DOI: 10.31795/baunsobed.662225
- Çetin, B. I. (2017). Sanayi Devrimi’nden 21. Yüzyıla Batı Dünyasında Engellilik. *SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi*, 7(1), 91-122.
- Çuhadar, S. (2013). Özel Eğitim Süreci. *Özel eğitim içinde Sezgin Vuran* (Ed.), 2, (3-30). Ankara: Maya Akademi.
- Demirel Kaya, E. (2019). *Millî Eğitim Bakanlığının Temel Eğitim Kademesindeki Dezavantajlı Öğrencilere Yönelik Kapsayıcı Eğitim Politika ve Uygulamaları* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ergüden, A. D. (2008). *Sosyal dışlanma açısından bedensel engelli bireylerin yaşantılarının incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Fennell, H. A. (2013). Reel stories of teaching: Film and teacher education. *Action in Teacher Education*, 35(5-6), 445-461.
- Güneş, H., Aktaş, İ., Konuk, Ö. ve Şahsuvaroğlu, T. E. (2013). Eğitim. E. Menda, N. Balkan ve N. Berktaş (Eds.), *Engelsiz Türkiye için yolun neresindeyiz? Mevcut durum ve öneriler içinde* (s. 174-227). İstanbul: Sabancı Üniversitesi.
- Horzum, T., & İzci, K. (2018). Preservice Turkish teachers’ views and perceived competence related to inclusive education. *Journal of Education and e-Learning Research*, 5(2), 131-143.
- İra, N., & Gör, D. (2018). Eğitim fakültesi öğretim üyelerinin kapsayıcı eğitime yönelik görüşleri. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counselling (TIJSEG) ISSN: 1300-7432*, 7(2), 29-38.
- Kontaş, H. (2016). The effect of an education-themed movie on the academic motivation of teacher candidates and their attitude towards teaching profession. *Journal of Education and Training Studies*, 4(6), 93-103.
- McCormick, P. (2007). *Film school: Teacher-student relationships in movies can be inspirational or downright creepy. But as catholics it’s up to us to help each other learn and grow*. Retrieved from the <http://www.thefreelibrary.com/Film+school%3a+teacherstudent+relationships+in+movies+can+be...-a0162470179>
- Metzler, I. (2006). *Disability in Medieval Europe*. London & New York: Routledge.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi*. (S. Akbaba-Altun ve A. Ersoy, Çev.). Ankara: Pegem Akademi.

- Nadir, U. (2013). Aile danışmanlığı eğitimlerinde popüler filmlerin kullanımı ve yapısal aile terapisi kuramı ile Dalgaların Prensi filminin analizi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 24(1), 129-144.
- Qi, Y. (2019). An Analysis of the Narrative Mode of the Indian Film Hichki. *Open Journal of Social Sciences*, 7(12), 205.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(11), 323-343.
- Pautz, M. C. (2015). Argo and Zero Dark Thirty: Film, government, and audiences. *PS: Political Science & Politics*, 48(1), 120-128.
- Polat, S., & Akcan, E. (2017). Eğitim temalı filmlerin çokkültürlü eğitim açısından analizi. *Electronic Turkish Studies*, 12(18), 475-504.
- Rakap, S. (2018). Kapsayıcı eğitim. O. Çakıroğlu (Ed.), *Özel eğitim I* içinde (s. 1-23). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.
- Sıvacı, S. Y. (2018). Öğretmen eğitiminde film: öğretmen adaylarının 'Her Çocuk Özeldir' filmini değerlendirmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 495-506.
- Stokes, S. (2002). Visual literacy in teaching and learning: A literature perspective. *Electronic Journal for the Integration of Technology in Education*, 1(1), 10-19.
- Tofur, S. (2018). Use of educational movies in classroom management courses: A metaphorical study. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 9 (4), 389-411.
- Uzunaslın, Ş. ve Tek, S. (2019). Kültür temelli sosyal eşitsizlik ve eğitim. *Electronic Turkish Studies*, 14(5), 277-286.
- Whiteman, D. (2009). Documentary film as policy analysis: The impact of yes, in my backyard on activists, agendas, and policy. *Mass Communication and Society*, 12(4), 457-477.
- Yağar, F. ve Dökme, S. (2018). Niteliksel araştırmaların planlanması: araştırma soruları, örneklem seçimi, geçerlik ve güvenirlik. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(3), 1-9.
- Yakar, H. G. I. (2013). Sinema filmlerinin eğitim amaçlı kullanımı: tarihsel bir değerlendirme. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 21-36.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yurdigül, A. (2014). Eğitim olgusunun sinematografik anlatıdaki yeri üzerine bir yaklaşım denemesi ("Bal" filmi örneği). *Ekev Akademi Dergisi*, 60(60), 487-502.
- Yücesoy-Özkan, S., Kırkgöz, S. ve Beşdere, B. (2018). Normalleştirilmeden kapsayıcı eğitime: Tarihsel gelişim. *Kapsayıcı eğitim* içinde. S. Rakap ve H. Gurgur (Editörler). Ankara Pegem Akademik.

Extended Abstract

Purpose: Inclusive education aims educating all different groups together by meeting their unique needs. Inclusive education covers not only students with special needs, but also all students having cultural and economic disadvantages. The purpose of this study is to analyze the film "Hichki" in exclusive education context. This film is a 2018 Indian drama that based on Brad Cohen's autobiographical novel. The film is about Naina, a teacher having Tourette syndrome, and her socio-economically disadvantaged students. Although she faced many difficulties, she continued to believe that she was born to be a teacher. The president of St.Nother's School accepted her because nobody wanted to teach in 9-F which consisted of 14 problematic students. Mr. Wadia, who is the teacher of 9-A, the most successful class, had negative prejudices towards Naina and her students.

Method: Qualitative research method was used. The film was analyzed by content analysis. The sub-themes were determined under the themes of 'attitudes', 'equal opportunities' and 'teaching' in the categories of inclusive education, and examples of themes from the film were examined.

Results: 'Respect for individual differences' and 'dealing with negative prejudices' are sub-themes were determined under the theme of 'attitudes'. The first example for 'respect for individual differences' is the attitude of Mr. Khan who was the principle of St.Nother's School towards Naina when she was a student. During a theater play, Naina made noises because of Tourette syndrome. After the play, Mr. Khan asked the reason of noises. She explained Tourette syndrome. Mr. Khan asked her what he can do and she answered as "Just behave as you behave others." Mr. Khan replied "I promise you in the name of St.Nother's to behave you like we do behave others." This attitude of Mr. Khan inspired her to be a teacher. The attitudes of Naina's mother and father are also two different examples for respect to individual differences. Her mother accepted and respected Naina with her syndrome although her father could not. He told Naina that he left his family because he could not fix Naina's syndrome. Naina, told him "This is not something to fix. I am like this and I will always be." Her acceptance and self-confidence probably affected by her mother's attitude, which indicates that parents' attitudes are effective on their children.

The first example to 'dealing with negative prejudices' is in the beginning of the film. In a job interview, Naina made an explanation about Tourette syndrome to the board of directors who had no information about it. One of them said "It can be difficult for you to be a teacher. You can do another job." Naina told him "If I can teach something to school principle and board of directors, I can manage the students." The second example is Mr. Wadia's question in the job interview. He asked Naina if she can manage the students stating that he has never seen a teacher with speech defect. Naina answered him as "Tourette effects my speech, not my intelligence." Mr. Wadia showed negative prejudices towards students of 9-F. After they caused an explosion in the class for fun, Mr. Wadia insisted that they do not belong to that school. On the other hand, Naina defended her students by telling that required planning, foresight and intelligence.

The second theme was 'equal opportunities' and the sub-themes under it were 'overcoming obstacles' and 'realizing strengths'. Although Naina believed every student deserved equal opportunities, her students believed that they can never be successful like the students of 9-A. After talking about equal opportunities with her class, she goes to the principle's room and tells Mr. Wadia that her students were also candidate for 'prefect' badge given to successful students. Naina proved that students can overcome obstacles when equal opportunities are given after all her students passed the final exams. Also, her two students got badges. Another example for overcoming obstacles is the answer of Naina to Mr. Wadia.

When Mr. Wadia said “9-F not fit to be students.” Naina responds to him “There are no bad students, only bad teachers. I am still their teacher, and they are still my class.” Naina was a model for her students to overcome obstacles. She also helped her students to realize their strengths, which was another sub-theme. After observing, she informed them about their potentials in various subjects depending on their daily lives. After that she told them they were also good at blaming their situations. She wanted them to write down their hates and fears on a page. Then she wanted them to make a plane by folding the paper and said, “If you accept your fears, they will turn into a wind that will blow you away. From today on, your fears will be your strength, not your weakness. Let them go so you can fly with them,” All students throw their paper planes, that covered their fears, towards the school garden.

There were two sub-themes as ‘goal setting’ and ‘differentiated curricula’ under the theme of ‘teaching’. Naina told her students that they needed to make changes in order to reach their goal. She used a metaphor in order to explain goal setting. She told that chalk makes a distributing noise unless you break a little piece of it. This was a turning point for students who realized that they have to set a goal and change for it. Naina, tried to teach her students in an enjoyable way such as teaching about physics by playing basketball. She used a ‘differentiated curricula’ which was another sub-theme of teaching. Although Mr. Wadia criticized her teaching methods, she proved that her students reached their goals by combining learning and joy.

Discussion: The film "Hichki" is a good example for inclusive education. It shows negative and positive examples of parents and teachers. At the end of the film, the ones who adopted inclusive education win.

Conclusion: This film can be recommended not only for teachers and parents, but also for everybody in order to explain the philosophy of inclusive education.

Etik Kurul Belgesi: Bu çalışma herhangi bir canlı üzerinde gerçekleştirilmediği için etik kurul onayı alınmamıştır.